

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Транскрипция на буквите

ж	ح	س	ث	ت	ب	ء	ع
з	ز	ر, ر	ر	ذ	د	خ	ح
ظ	ط	ض	ص	ش	س		
ل, ل, ل	ك	ق	ف	غ	ع		
ي	و	ه	ن	م			
у, ю	дамме	и	кесра	а, е	фетха		
ӯ, ю	ўаў	ӣ	йа	ā, ō, yā	елиф		

Кратко разяснение на някои понятия

Аль ел-Бейт или **Ехл ел-Бейт**: Това са семейството на Пророка ﷺ и най-вече потомците на двамата му внука ел-Хасен и ел-Хусейн عليه السلام чак до Съдния ден. Многобройни хадиси разказват за техните достойнства, високото им положение, задължението ни да ги обичаме, да им помагаме и да се вслушваме в техните наставления.

Ший'изъм [ши'а, ши'ит, тешейуа']: Той бива два вида: Първият вид е онзи ший'изъм, който е по време на първото поколение от исляма, който се изразява в подкрепата и обичта към 'Али عليه السلام, неговото семейство и неговите привърженици и обичта към всички тях. Този вид е част от шерията и е задължение за всеки мюсюлманин. Вторият вид е ший'изма като мезхеп [правна школа и идеологическо течение]. В него има както грешки, така и правилни неща.

Рāфидизъм [рафа, раўāфид, рафидī]: Екстремна форма на ший'изма при която се отричат и проклинат голяма част от сахаба и съпругите на Пророка ﷺ. Той е отклонение от правия път и имамите от Ехл ел-Бейт са пречисти от всичко това.

Нāсибизъм [неcб, нāсибī, неўāсиб]: Изключително крайна и противна форма на екстремизъм, която се изразява в омраза, вражда, воюване и избиване на Аль ел-Бейт عليه السلام - семейството и потомството на Пратеника на Адлāх عليه السلام, който в многобройни хадиси заплашва с огромното наказание вследствие на такъв вид престъпление.

Хāрижизъм [хāрижī, хāўāриж]: Също крайна форма на екстремизъм. Хāрижиите смятат, че те са единствените вярващи и че всички останали са безверници и че тяхната кръв и тяхното имущество са позволени. Между хāрижизма и нāсибизма има тясна връзка и в известен смисъл те са синоними, тъй като онези, които воюват най-упорито и непримиливо против имām 'Али عليه السلام и неговите потомци след неговата смърт са именно хāрижиите.

Извадка от книгата

“Направления в науката “Хадис” през четиринадесети век [по хиџра]”

[575-591 стр.]

автор: д-р Махмуд Се'ид Мемдӯх еш-Шафи'и

[с леки съкращения, а също думите в квадратни скоби не са част от оригиналния текст, а са пояснение към него]

Първи раздел: Направления в подкрепа на А́ль е́ль-Бейт ﷺ Въведение по отношение на част от престъпленията извършени върху А́ль е́ль-Бейт ﷺ

Едно след друго се случват скръбни събития на А́ль е́ль-Бейт ﷺ. Част от тях са войните срещу повелителя на вярващите [‘Али́ ибн е́бй Т̄олиб ﷺ], после отделянето на Му’а́ййие с неговата потисническа и престъпна войска, извършвайки набези приличащи на партизанска война срещу хората на истината, ругаейки ‘Али́ [ﷺ] и проклинайки го от минберите. Като това се засиava още повече след сключването на примирие от страна на имам е́ль-Хасен ﷺ. След това последва отравянето на е́ль-Хасен ﷺ и възпрепятстването му да бъде погребан в дома на дядо си [Пророка] ﷺ, после сражението при Кербеля́, където е́ль-Хусейн ибн ‘Али́ ﷺ става шехид заедно с шест от децата на ‘Али́ ибн е́бй Т̄олиб, две от децата на е́ль-Хасен ибн ‘Али́ и три от децата на е́ль-Хусейн ибн ‘Али́, и още други от децата на Жеа́’фер и на Ука́йф ибн е́бй Т̄алиб ﷺ.

...

И така не престават да се случват болезнени изпитания за А́ль е́ль-Бейт ﷺ и за техните привърженици, като в това отношение е известна случката с убийството на прекрасния саха́бй Хужр ибн ‘Ади́ ﷺ и неговите другари. А що се касае до А́ль е́ль-Бейт ﷺ - някои от тях биват хвърлени в затвор, други прогонени в изгнание, други убити. И от най-големите престъпления е стореното с имама шехид Зейд ибн ‘Али́ ﷺ, който бива убит, после погребан, после изровен от неговия гроб и разпънат в продължение на години, после почтеното му тяло бива изгорено, като за справка в това отношение може да прочетете “е́ль-Меко́тиль е́т-Т̄олибиййин” на ен-Небха́нй и “Меко́лят е́ль-Исля́миййин” на е́ль-Еш’ари, които ще отворят за вас вратата към истината.

И от кървавата история на А́ль е́ль-Бейт ﷺ са следните неща:

1) Погубване на науката на А́ль е́ль-Бейт ﷺ. Това е нещо, което се нуждае от подробно обяснение, но в случая ние ще се задоволим с думите на фақиха и историк Мухаммед ебу́ Зехра ﷺ, в неговата книга “Имам Зейд ибн ‘Али́ ﷺ”, стр. 165:

“Наистина фи́хха на ‘Али́ и неговите фету́й не са запазени в книгите за Суннета [сборниците с предания] в количество, което да съответствува на продължителността на неговото управление, което достига пет години изпълнени с най-различни събития и със случки от най-различно естество, а също имайки предвид, че преди това по време на управлението на праведните халифи ебу́ Бекр ﷺ, ‘Умер ﷺ и ‘Усмáн ﷺ, той бе посветен на фи́хх и на знание. И така целия му живот бе посветен на преподаването на фи́хх, на знание и на религия. А също беше човека, който бе най-неразривно свързан с Пратеника на Адла́х ﷺ, защото той съпътстваше Пратеника на Адла́х ﷺ още от младежките си години, чак докато Пророка ﷺ бе прибран от Адла́х. И по тази причина в книгите пренасящи Суннета [сборниците с хадиси] би трябвало да се съдържат многократно повече предания за хадисите разказани от него от Пророка ﷺ, за неговите фету́й и за неговите отсъждания, отколкото има в действителност.

Също така неизбежно управлението на династията на Омеядите е изиграло голяма роля

в ликвидирането на голяма част от преданията от ‘Алиؑ, защото противоречи на разума да го проклинат от минберите, а в същото време да оставят учените да предават неговото знание и да пренасят неговите фет’и и съветите му към хората. Още повече пък онези от тях [фет’ите и разпоредбите на ‘Алиؑ], които са свързани с основите на управлението [държавното устройство] в Исляма.”

2) Преследване на привържениците на ‘Аль ел-Бейт ؑ, избиването им и причиняване на тяхното страдание. [Както вече споменахме] случката с големия сахаби Хужр ибн ‘Адиؑ и неговите другари е пример в това отношение.

3) Автоматичното заклеяване на всички разказвачи, които са ши’ити [което в случая означава привържениците на ‘Аль ел-Бейт] и безмълвието по отношение на много от техните предания, като целта на настоящото изследване е именно проблематиката свързана с този въпрос.

...
Поставяне под съмнение на принципа “цялостно отхвърляне на ши’итските разказвачи и прекаляване в приемането на преданията от не’у’асиб [на’асибѝ, фанатичните врагове на ‘Аль ел-Бейт, близко по смисъл до ҳа’у’ариж, първите екстремисти в Исляма, които се сражават против всеки различномислещ от тях]” от страна на ҳа’физ ибн Хажер:

1) Престъпленията, които върхлетяха ‘Аль ел-Бейт ؑ не подминаха и хората, които ги обичат, [Виж бележка номер едно.] като те понесоха жестоки рани и огромен дял от всичко това. И също стана широко разпространено отхвърлянето на техните предания и класифицирането им като слаби разказвачи и тяхното омаловажаване, а в същото време възхваляването на техните врагове до такава степен, че ҳа’физ ибн Хажер казва в своята “ет-Техзиб” в раздел “Тержуме ен-На’сибѝ” [Предаването от на’сибѝ] [8/458] по отношение на Мазе ибн Зеббар’а ел-Езди ел-Бесри: “Аз поставям под съмнение техния принцип в прекаляването им на приемане на преданията от не’у’асиб и цялостното им отхвърляне на ши’итските разказвачи. Още повече, че по отношение на ‘Али се предава ҳадѝса: *“Не ще го обича никой друг, освен вярващия и не ще го мрази никой друг, освен лицемера.”*”

Казвам: Това съмнение напълно отговаря на действителността. Нека се замислим по-задълбочено върху думите на ҳа’физ ибн Хажер “прекалено” [по отношение на не’у’асиб] в противовес на “цялостно” [по отношение на ши’а]. Първата дума показва класифицирането като надежден в мнозинството от случаите, а втората показва класифицирането като слаб при всички случаи без изключение. Т.е. онзи, който е засвидетелстван с жестокост, стигаща до екстремизъм е класифициран като надежден, а онзи, който е засвидетелстван с вяра, не само че е класифициран като слаб в някои от случаите, напротив – той е отхвърлен при всички положения. И нека това признание от ҳа’физ ибн Хажер ؑ отвори очите ни за причината за класифицирането на преданията от ‘Аль ел-Бейт или пък преданията говорещи за техните достойнства като слаби. В действителност това е основната причина, която води до противопоставянето на фик’ха и на ҳадѝсите предадени от ‘Аль ел-Бейт ؑ ...

... Но това, което ни интересува в случая е явното престъпление и потисничество към ‘Аль ел-Бейт ؑ, чрез отричането на всички ши’итски предавачи и класифицирането на не’у’асиб, които са лицемери, като надеждни разказвачи. И тази пробойна е достатъчна за да се усъммим в правилото свързано с тези две групи.

2) Да дадем още един пример за приложение на правилото, че не’у’асиб в мнозинството от случаите са класифицирани като надеждни, които да отвори очите ни.

Казва ҳа’физ ибн Хажер в “Техзиб ел-Кем’аль” [4/427] по отношение на Се’ур ибн Йезид

ель-Хамси: “Предава ‘Аббас ед-Дурї от Йехйя ибн Ме‘ин: Сеур ибн Йезид е надежден [сиќа].” А на друго място казва: “Езхер ель-Харозї и Есед ибн Уедя‘ и група хора заедно с тях стояха и ругаеха ‘Али ибн еби Тблиб, като Сеур ибн Йезид не ругаеше ‘Али. И понеже не го ругаеше започнаха да го влечат за краќт му.”

Казвам: Тези тримата – Сеур и Езхер и Есед са трима насиби, както е известно от техните биографии. Но ако те бяха от харата на Куфа или някой от тях бе дал предимство на ‘Али عليه السلام пред двамата шейха [ебу Бекр и Умер رضي الله عنهما] шеше да бъде обвинен в рафидизъм [екстремен ши‘изъм]. Или пък ако беше седнал да предава хадїсите относно достойнствата на ‘Али عليه السلام щяха да се изправят срещу него и да се разтреперят, и да започнат да го заплашват, и да престанат да предават хадїсите му. Но ще се касае до хадїсите на неуасиб – предават ги без съмнение и без колебание.

3) Ши‘измът [ет-тешейуа‘ – привърженичеството към Аь ель-Бейт] не е дискредитиране само по себе си.

Точното – и Аддях знае най-добре – е да се каже: Дискредитирането на всички ши‘итски разказвачи е неточно. Защото и самият ши‘изъм е два вида. Ши‘изма като школа [мезхѐб], който има своите последователи, своите основополагащи принципи [усуль], свои второстепенни правила [фуруа‘], като в него има както грешки, така и точни становища. И да дадем становище, че всеки един представител на тази школа е ненадежден е грешка, която противоречи на шериатските текстове, достигащи степента на мутеуатир.

А втория вид ши‘изъм е известният по време на първото поколение мюсюлмани, а именно онези хора, които са известни като привърженици на ‘Али и на привържениците на ‘Али и на Аь ель-Бейт عليه السلام. И като се каже: “Този човек е от привържениците [ши‘итите] му!” се разбира точно това. За справка вижте “ел-Лисян” [7/258], “Тяж ель-Урус” [21/302], “ель-‘Айн” [2/191], “ель-Еяс” [343]. Този вид ши‘изъм е ши‘изма така, както го разбират и приемат суннитите и който е задължение за всеки един мюсюлманин. И това бе разбирането на голямо мнозинство от видните сахабa и на най-добрите от мюсюлманската общност, които се сражаваха заедно с ‘Али и ель-Хасен и ель-Хусейн عليه السلام и пречистото семейство [на Пророка صلى الله عليه وآله وسلم].

По тази причина ши‘изма не трябва да бъде признак за дискредитиране сам по себе си. Напротив – такова дискредитиране като цяло е признак за недоверността на самия дискредитиращ. Защото именно този вид дискредитиране се използва като оръжие срещу Аь ель-Бейт عليه السلام, техните последователи и хората, които ги обичат, и то е признак за насибизъм на онзи, който го използва или пък [е признак] за това, че е попаднал под въздействието на принципите на насибизма, или пък се намира под тежестта на техния интелектуален или физически терор, или пък самия той изобщо не е запознат със същността на въпроса.

4) Поради всички тези причини ние не трябва да се подчиняваме безусловно на правилото, че всички ши‘итски предавачи са хора на нововъведението [бид‘ат], което автоматически ликвидира тяхната надеждност, а пък като следствие от това да се съмняваме във всички техни предания, особено онези от тях, които са свързани с Аь ель-Бейт عليه السلام и техните превъзходства. Вместо това да изследваме [преданието или разказвача] внимателно и предпазливо и чак тогава да дадем отсъждане.

5) Причини за дискредитирането на разказвачите набедени в ши‘изъм.

В много от случаите дискредитирането на даден разказвач заради ши‘изъм не само, че не е основателно, а напротив – то е признак за дискредитиране на самия човек отсъдил по този начин или пък признак за неговото невежество. Защото в много от случаите присъдата “ши‘ит” е дадена напълно неоснователно. Ето и примери за това:

А) Въпроса за най-превъзходния сахаби след Пророка ﷺ. Това е предполагаем въпрос за който няма категорични доказателства, нито пък има връзка с ислямското убеждение. Точно това е становището на голяма част от учените на Ехъ ес-Сунна ъелъ-Жема'а като ел-Бақиляни, ибн 'Абдулберр, имам ел-Харамейн [елъ-Жууейни], ел-Газяли, ел-Мазерѝ, ел-Амидѝ, ес-Сеа'д ет-Тeftязяни и други. [Виж бележка номер две.]

Например в биографията на Ибрѝхѝм ибн 'Абд ед-Даххак ел-Медѝни ел-Исбехани от "ел-Лисян" [1/218], хѝфиз ибн Хажер казва: "Споменават ебу еш-Шейх и ебу Ну'айм, че е седнал да разказва хадѝси в темата превъзходствата на сахаба. И разказа за превъзходствата на ебу Бекр, после за 'Умер, после каза: С 'Усмѝн ли да продължа или с 'Али? А те казаха: Този е рафидѝ [екстремен шѝ'ит]. Не разказвайте хадѝси от него!"

Казвам [т.е. хѝфиз ибн Хажер]: Това е явен гнет! Защото това бе разбирането на голяма част от Ехъ ес-Сунна – т.е. да не се дава предпочитание на едни от двамата ['Али и 'Усмѝн رضي الله عنه] над другия, макар и повечето да предпочитат 'Усмѝн. Защото голяма част от Ехъ ес-Сунна предпочитаха 'Али пред 'Усмѝн, сред които са Суфѝан и ибн Хузейме.

Казвам [автора]: Не само това, но дори голяма част от сахаба предпочитаха 'Али, Аллѝх да озари лицето му, над всички останали. Проверете това в "елъ-Фесъл" [4/182] и "Рисяле ел-Муфѝдале" [170] на ибн Хазм, "Менякиб ел-Ербеа" [294, 471, 480] на ел-Бақиляни, "ет-Техзѝб" [7/306]. И да бъде класифициран даден разказвач за слаб само по тази причина не показва нищо друго освен слабостта на онзи, който е извършил тази класификация.

Б) И от тях [причините за дискредитиране] е компанията на имамите от Алъ ел-Бейт بيت المقدس и предаването на хадѝси от тях.

Например в "Зийадят" на хѝфиз [ибн Хажер] към "ел-Лисян фи ел-Мизян" [1/1225, 1226] [издание на "Дяр Ихѝа ет-Турѝс"] са казва:

"Исрѝйл ибн 'Аиз ел-Меденѝ ел-Мехзѝумѝ. Споменат от ет-Тѝси в "Рижѝал еш-Шѝ'а". Надежден. От разказвачите на Жаа'фер ес-Сѝдик.

Исрѝйл ибн 'Ибад ел-Мекки, ебу Му'аз. Ет-Тѝси го споменава в "Рижѝал еш-Шѝ'а" като казва: "Надежден. От разказвачите на ебу Жаа'фер ел-Бақир"

Казвам: Това е върха на гнета и на отричането и на страданието. Каква е причината да се дискредитират другарите на тези избрани имами رضي الله عنهم? И какво е оправданието на ибн Хажер да постави тези разказвачи в категорията на критикуваните?

И в "Лисян ел-Мизян" има множество предавачи от този вид и те нямат никаква друга вина освен, че са били другари на един от тези два имѝма ел-Бақир и ес-Сѝдик رضي الله عنه. И понеже ет-Тѝси и други с него предават биографиите им без да ги класифицират като слаби, трябва да ги изкараме от списъка на "Лисян ел-Мизян". Например [1/1, 2, 3, 4, 1044, 1045, 1046, 1047, 1050, 1051, 1052, 1053, 1055, 1229] и много други.

В) И от тях [причините за дискредитиране] е предаването на определени хадѝси свързани с превъзходствата на Алъ ел-Бейт.

Пример за това е случилото се с ебу 'Абдуллах ел-Хѝким ен-Нисѝбѝри, авторът на "ел-Мустедрак".

За него казва ебу Исма'ил ел-Хираѝи: "Мръсен рафидѝ [екстремен шѝ'ит]!"

И казва ез-Зехеби: "Не е рафидѝ, но е шѝ'ит!"

И казва ибн Тѝхир: "Беше изключително силен привърженик на шѝ'итите вътрешно [без да го показва]!" – Все едно Аллѝх му е дал да види скритото.

Казвам: Потърсих каква е причината да обвинят ел-Хѝким в шѝ'изъм и се натъкнах на думите на ел-Хатѝб в "ет-Тярѝх": "Клонеше към шѝ'итите. Каза ми Исхѝк Ибрѝхѝм ибн

Мухаммед ел-Ермеуй в Нисѣбур, който беше шейх, праведен, учен и достоен: Ебу ‘Абдуллах ел-Хаким бе събрал хадиси, за които твърдеше, че отговарят на условията на ел-Бухори и Муслим и които те са били длъжни да изведат в своите сборници. Например хадисът за “ет-Тайр” и хадисът “**Онзи на когото съм меуля [господар, водач, любим] и ‘Али да му бъде меуля!**” Но учениите по хадис го отрекоха с презрение и не се съобразиха с неговите думи, и не потвърдиха точността на неговата преценка.”

Казвам: Какви са тези учени по хадис? И кои от тях заслужават повече да бъдат дискредитирани? Гореспоменатият хадис е мутеуатири и отричането на предаването му е напълно недопустимо! А пък хадисът за “ет-Тайр” е сахих [достоверен]. Само от Енес رضي الله عنه го предават над шестдесет различни човека. Затова най-напред виж какво е положението на онези, които отричат тези хадиси [, а не на онези, които ги предават!] И при Аллах търсим убежище от всичко това!

После намерих, че ет-Тяж ес-Субки ел-Еш’ари казва чудни истини в “Табекот еш-Шафи’ийе” [4/167]. Казва: “Аллах вдъхнови в сърцето ми, че в този човек [ел-Хаким] има влечение към ‘Али رضي الله عنه, което е повече от онова, което се изисква според шерията. И не казвам, че то стига до такава степен, че да се отрече от ебу Бекр и ‘Умер и ‘Усмън, защото видях, че в своята книга “ел-Ербе’ин” е посетил отделна глава на превъзходството на ебу Бекр и ‘Умер и ‘Усмън رضي الله عنه, където ги отличава от останалите сахаба. А пък в “ел-Мустедрак” споменава ‘Усмън преди ‘Али.”

После казва: “Освен това извежда хадиси, които показват превъзходството на ‘Усмън..., а също споменава и превъзходствата на Тълха и ез-Зубейр и ‘Абдуллах ибн ‘Умер [رضي الله عنه].” [Виж бележка номер три.]

Казвам: Това извинение от ибн ес-Субки е отправено към враговете на ел-Хаким.

Второ: Самия увод към това извинение “Аллах вдъхнови в сърцето ми...” е много странна постъпка от негова страна. Защото при положение, че ел-Хаким дава превъзходство на всички споменати от ибн ес-Субки пред ‘Али, Аллах да озари лицето му, и споменава превъзходствата на онези, които са воювали с него и които са го оскърбявали, какво повече се иска от ел-Хаким та да не бъде обвинен във влечение към ‘Али رضي الله عنه, което е повече от шериятско допустимото? Аллах да ни опази от наследения наѣсибизъм! [Виж бележка номер четири.]

Трето: При положение, че вече узнахме истината по този въпрос, неизбежният въпрос който излиза най-вече е да изследваме какво е истинското положение на хората, които обвиняват ел-Хаким в ши’изъм и в рафидизъм? И не правя изключение по отношение на нито един от споменатите, включително ет-Тяж ес-Субки. И каква е причината за враждата им и за интелектуалния терор, който налагат по отношение на хората, като ел-Хаким, който споменава в своя “ел-Мустедрак” достойнствата на хората излезли против повелителя на вярващите ‘Али رضي الله عنه, а сред тях дори има и такива, които го отричат като ел-Мугира ибн Шу’абе и ‘Амр ибн ел-‘Ас, като броя на хадисите, които ел-Хаким предава от тях достига облаците в небето [Т.е. при положение, че ел-Хаким предава толкова много хадиси свързани с достойнствата на хората, които се противопоставят на ‘Али رضي الله عنه на каква основа изобщо може да бъде обвинен в ши’изъм?]

Г) И от тях [причините за дискредитиране] е писането на поезия са достойнствата на Ал ел-Бейт رضي الله عنه, и честото им споменаване, и разкриване на обичта към тях, и съвпадението на становищата по някои въпроси със становищата на ши’итите, като например случилото се с имам еш-Шафи’и.

Казва ибн ‘Адулберр в “ел-Интиқоз” [146]: “Казва Рабиа’ ибн Сулейман ел-Му’еззин: Пътувах за извършване на хадж заедно с Мухаммед ибн Идрис еш-Шафи’и към Мекка и не изкачваше хълм, нито пък се спускаше в долина без да каже:

О, ездачо, спри при ел-Мухасаб в Минā,

и се радвай на онзи, който е притихнал в [месджид] ел-Хайф, и на онзи - деен.

Призори, когато хаджиите се устремят към Минā,

като вълни в преливащ залив, които се разбиват ...

Ако обичта към семейството на Мухаммед бе рафидизъм,

тогава двете тежести [джинове и хора] нека засвидетелстват, че аз съм рафиди.

Казва ебу 'Амр: Тези редове поезия се приписват на еш-Шафи'и и така съм чул от не един от моите шейхове. [Например] от ебу ел-Косим 'Убейдуллах ибн 'Умер ибн Ахмед еш-Шафи'и ... който предава от своите шейхове: Бе казано на еш-Шафи'и: В теб има ши'изъм! Каза: Защо мислиш така? Казаха: Защото показваш своята обич към рода на Мухаммед [ﷺ]. [Край на цитата от ел-Мунтеқо'.]

Казвам: И имам еш-Шафи'и им отговори така, че всички замълчаха, но тук искам да ви обърна внимание по какъв начин са обвинявани в ши'изъм именно по времето, когато събирането на преданията на Пророка ﷺ е в своя разцвет, само заради гласното изразяване на обичта към неговия род ﷺ, която е един от най-големите признаци за искрена вяра [имāн]. Все едно гласното изразяване на обичта към рода на [сейдина] Мухаммед ﷺ е едно от най-големите и най-великите престъпления, наказанието за което е обвинение в ши'изъм и рафидизъм. Та коя от двете групи заслужава повече да бъде дискредитирана според хората, които притежават разум?

В същата категория попадат и думите на хāфиз Ахмед ибн 'Абдуллах ел-'Ижлī по отношение на имам еш-Шафи'и رحمته: "Той е надежден, от хората, които имат становище [т.е. от учените], но при него няма хадиси [т.е. от него не може да се учи хадис], и в него имаше ши'изъм."

А причината ел-'Ижлī да обвини еш-Шафи'и в ши'изъм са думите: "Ако обичта към семейството на Мухаммед бе рафидизъм, тогава двете тежести [джинове и хора] нека засвидетелстват, че аз съм рафиди." [Виж бележка номер пет.]

Казвам: След като това е положението на Ахмед ибн 'Абдуллах ел-'Ижлī, един от имамите в науката "жерх ъе теа'дий" [дискредитиране и кредитиране на разказвачите], който обвинява имам от ранга на еш-Шафи'и, чисто и просто заради един ред поезия, който приканва към нещо, което е задължение за всеки вяращ... При положение, че това е отношението на ел-'Ижлī към имам еш-Шафи'и, имам с толкова голямо влияние и толкова много последователи, представете си какво би било отношението му към някой бедняк от Куфа с малко ... и последователи?

Към същата категория спадат и думите на хāфиз ез-Зехеби в неговата "ер-Рууат ес-Сикот" [23]: "По същия начин говорят [т.е. критикуват] за него [за имам еш-Шафи'и] и го обвиняват в ши'изъм някои от големите маликийски учени, заради това, че дава същите становища както и ши'итите по някои въпроси, където са улучили истината и не са попаднали в нововъведение. Например гласното изговаряне на бесмеле, дуата қунут в сутрешната молитва, пръстена на дясната ръка, и всичко това е поради малката богобоязливост и бързането към критика по отношението на този имам."

Казвам [авторът]: Към същата категория спада и онова, което се предава от ебу Дя'уд, че било казано на Ахмед ибн Ханбел: Йехйā ибн Ме'ин причислява Мухаммед ибн Идрис [еш-Шафи'и] към хората в които има ши'изъм. А Ахмед казал на Йехйā ибн Ме'ин: Как разбра това? Йехйā каза: Видях неговите трудове на тема "сражаване срещу престъпниците" и видях, че всички доказателства, които дава в този раздел от началото до края му са от 'Али ибн ебу Т'олиб رضي الله عنه. И каза Ахмед: Изумен съм от теб! Та откъде другаде еш-Шафи'и може да приведе доказателства в

този раздел? Защото първият от тази общност, който бе подложен на изпитанието да се сражава срещу престъпниците бе ‘Али ибн еби Т̄олиб علي بن أبي طالب. Каза [ебу Д̄я’ууд]: И тогава Йеҳй̄а се отказа от своите думи. За детайли вижте “ель-Менякиб ель-Имам еш-Шафи’и” [1:450] на ель-Бейхақи и [същото заглавие] на ер-Р̄оз̄и [стр. 143]

Казвам: Имам Ахмед имаше пълното право да бъде изумен от тези думи, тъй като и ибн ‘Аббас عبدالله بن عباس казваше: “Когато дойде нещо достоверно от ‘Али не ще предпочетем [преданията на] никой друг пред него!” По тази причина ние трябва отново да проследим всеки един, който е обвинен от Йеҳй̄а ибн Ме’ин в шй̄’изъм. Дали този шй̄’изъм представлява нововъведение във вярата [бид’ат] или представлява обичта и покровителството и подкрепата [към А̄ль ель-Бейт], неща за които имам еш-Шафи’и гласно се застъпваше и за които има много предания от него.

Д) И [от причините за дискредитиране е] наизустяването на поеми, в които се споменават достойнствата на А̄ль ель-Бейт عليه السلام, както е случая с ебу ель-Хасен ед-Д̄ярақут̄ни.

Казва ель-Хат̄иб в ет-Т̄яр̄их [12/20]: Чух Хамза ибн Мухаммед ибн Т̄охир ед-Деққоқ да казва: “Ебу ель-Хасен ед-Д̄ярақут̄ни бе наизустил дивана [дълга поема] на ес-сейид ель-Хумейри, заедно с всичката останала поезия, която бе запаметил. По тази причина му бе приписан шй̄’изъм.”

Казвам: Това е изключително странно. И това е терор, който е причина най-напред да се замислим какво е положението [не на самия ед-Д̄ярақут̄ни, а] на онзи, който приписва шй̄’изъм на ед-Д̄ярақут̄ни?

Още по странно от това са думите на ез-Зехеби в “Меа’рифѐ ель-Қурр̄о ель-Кибар” [1/351]: “Той няма нищо общо със шй̄’изма!”, които също се нуждаят от пояснение, защото първо на първо самия шй̄’изъм [в неговото оригинално значение, като обич, покровителство и подкрепа към А̄ль ель-Бейт] не е престъпление, та да се нуждае от оправдание!

Е) И [от причините за дискредитиране е] следването на мезхеба на имама̀т шехид Зейд ибн ‘Али ибн ель-Хусейн عليه السلام.

Например в биографията на Ахмед ибн Хамед ибн Румейх ен-Несеӯй в “ел-Лисян” [1:8205] казва х̄афиз: “Онези, които го класифицират като слаб го правят, защото неговия мезхеб бе зейд̄и и той отсъждаше според този мезхеб.”

Казвам: Алл̄ах да ни пази от невежество и от глупост! Този мезхеб се приписва на имама̀т от А̄ль ель-Бейт Зейд ибн ‘Али ибн ель-Хусейн عليه السلام и неговото следване е чест и достойнство [а не причина за дискредитиране] и от големите има̀ми на този мезхеб са децата на имам Зейд и неговите внуци, а също и децата на имам [‘Абдулл̄ах] ель-Кямил ибн ель-Хасен ель-Мусеня ибн ель-Хасен ес-Сибт̄. А те [неговите деца] са Мухаммед ен-Нефс ез-Зеккийе и Иброх̄им и Йеҳй̄а и Идр̄ис ель-Кебир, завоевателя на мегриб [западна Африка]. А също и децата на Иброх̄им – брата на ‘Абдулл̄ах ель-Кямил – а измежду тях също има голям брой има̀ми: ель-Хасен ибн Зейд ибн ель-Хасен ибн ‘Али ибн еби Т̄олиб и брат му Мухаммед и още много други от учените на рода на Пророка صلى الله عليه وآله. А техни последователи са огромен брой от праведните учени, до такава степен, че видях ибн ен-Недим да казва в “ель-Фехрися̄т” [312]: “Повечето от учените по х̄адис̄ са от мезхеба на имам Зейд!”, като мисля, че той има предвид най-видните мухаддис̄и на Куфа като ель-Е’амеш, ебу Исхақ ес-Себ̄и’и, Уекиа’, ес-Сеӯри, ‘Убеидулл̄ах ель-‘Абси, ебу Ну’айм ель-Фед̄ль ибн Дукейн и подобните на тях. Търсим закрила при Алл̄ах [от такава несправедливост]!

Ж) И [от причините за дискредитиране е] писането на трудове или събирането на х̄адис̄и разказващи за качествата на има̀м ‘Али عليه السلام.

По тази причина има̀м ен-Нес̄я’и бе обвинен в шй̄’изъм и в отклонение [от правия път], по причина на неговата великолепна книга “Х̄ас̄о’ис ‘Али” [Специфичните качества на ‘Али]. И

така онова, което е достойно за възхвала се превръща в причина за унижение, а онова, което е признак за вяра става причина за обвиняване във нововъведение [бид‘ат] и за отхвърляне. Аллāх да прокълне нāсибизма и нāсибиите.

Например в “Ўфейят ель-Еа‘йāн” [1/77] в биографията на ен-Неся‘й се казва “В него имаше шй‘изъм!” Същото се намира и в “ель-Бидяйе ъе ен-Нихāйе” [11/132]. А пък ез-Зехебй казва в “ен-Нубеля” [14/133]: “В него има малко шй‘изъм, защото той страни от враговете на имāм ‘Али, като Му‘ауййе и ‘Амр. Аллāх да го извини!”

Казвам: Онова, което ез-Зехебй приписва като недостатък на ебу ‘Абдуррахмāн ен-Неся‘й в действителност е похвална черта. И истината е с ен-Неся‘й без да има второ становище по този въпрос. И как вярващия да не се отстрани от престъпниците призоваващи към Огъня, които измениха и подмениха?

И ако бъдат попитани: На каква база обвинявате този човек в шй‘изъм? – няма да получите като отговор нищо друго освен объркани оправдания, които са показател за недостоверността на самите обвинители. А що се касае до ен-Неся‘й той разбираше повече, и имаше много по-голяма тежест, и бе много по-запознат отколкото ез-Зехебй. **“И сърцето ми се свива и езикът ми не се развързва...”** [еш-Шу‘арб’: 13]

И казва ель-Ўезйр ибн ель-Хинзйбе: “Чух Мухаммед ибн Муся ель-Ме‘мунй [другаря на ен-Неся‘й] да казва: Чух хора, които отричаха книгата “ель-Хасб‘ис” посветена на ‘Али عليه السلام, заради това, че той [ен-Неся‘й] не посвети отделни книги за достойнствата на двамата шейха [ебу Бекр и ‘Умер رضي الله عنه]. Попитах го за това, а той ми отговори: “Когато влязох в Дамаск видях, че отвръщането на хората от ‘Али бе огромно.” А после написа и книги посветени на достойнствата и на другите сахāба.”

Обърнете внимание на следните неща:

Първо: Сврѣхчувствителността по отношение на брата на Пророка صلى الله عليه وآله [т.е. ‘Али عليه السلام] и на неговото семейство.

Второ: В налагането на лѣжата като истина.

Трето: В положението на ненавистниците и на отхвърлящите трудовете посветени на достойнствата на имāм ‘Али, Аллāх да озари лицето му!

После вижте какво е положението на онези, които убиха имамът шехид ебу ‘Абдуррахмāн ен-Неся‘й عليه السلام по възможно най-отвратителния начин! После вижте какво е положението на онези, които го обвиняват в шй‘изъм като ез-Зехебй и останаите като него. После вижте положението на самия ез-Зехеби, който не похвали онзи, който заслужава похвала, а именно ен-Неся‘й, нито пък порица онези, които заслужаваха порицание, а именно хората от еш-Шām, отвърналите се от повелителя на вярващите ‘Али عليه السلام. Търсим закрила при Аллāх от всичко това!

3) И [от причините за дискредитиране е] писането на трудове съдържаци достойнствата на Алъ ель-Бейт عليه السلام. А това е още по-голямо и по-обхватно от предходното.

В тази категория ще споменем хāфиз ель-‘ильм [от пазителите на знанието] ебу Мухаммед ‘Абдуррахмāн ибн ебй Хāтим ер-Розй. Ез-Зехебй го споменава в “ель-Мизян” [2/4965], казвайки: “Нямаше да го спомена тук, ако не бе споменат от ебу ель-Федъ ес-Сулейманй, и колко лошо е неговото споменаване. Казва: Споменава Усями еш-Шй‘а, че от учените по хāдис, които предпочитат ‘Али пред ‘Усмāн са ель-Еа‘меш, ен-Нуа‘мāн ибн Сябит, Шуа‘бе ибн ель-Хажжāж, ‘Абдурраззйк, ‘Убейдуллāх ибн Муся, ‘Абдуррахмāн ибн ебй Хāтим.”

А в биографията на ибн ебй Хāтим от “ет-Техзйб” [9/33] се казва: Казва Меслеме в “ес-Силе”: “Бе надежден, но бе от крайните шй‘ити!”

И казва ел-Хафиз в “ет-Техзиб” [9/34]: “Вероятно той [ибн еби Хатим] го е прихванал [ши’изма] от баща му [ебу Хатим].”

Това се потвърждава и от намиращото се в “Муа’жем ел-Билдян” [3/121]: “Той [ибн еби Хатим] бе от Ехл ер-Рай [от хората на науката фикх] и бе от Ехл ес-Сунна ъел-Жем’а докато не надделя над него Ахмед ибн ел-Хасен ел-Мардйани, след което в него [ен-Нес’ий] се появи ши’изъм, като почете неговото [на ел-Мардйани] семейство и се сближи към тях и сближи хората към тях, като написа различни книги в тази област [общата към Ехл ел-Бейт] и написа книга в превъзходствата на Ехл ел-Бейт.”

И) И [от причините за дискредитиране е] посвещаването на отделни глави в сборниците по хадис свързани с превъзходствата на ‘Али ﷺ, каквото е и случая с имама и автора и мужтехида ебу Жаа’фер Мухаммед ибн Жерир ет-Табери. И когато той написа глава, състоящата се от различните предания на случката “Гадир Хумм”, които образуват мутеу’атир, а също и на хадиса за “ет-Тайр”, бе обвинен в ши’изъм. Дори някои казаха: “Той фалшифицира хадиси в полза на рафидитите!”

И казва ел-хадифиз [ибн Хажер] в “ел-Лисян”: “Бе набеден с прозвището ши’ит, защото доказва достоверността на хадиса от “Гадир Хумм”.

Казвам: За невежеството си има хора и за на̀сибизма си има хора. Що са касеа до хадиса за “Гадир ел-Хумм”, то той е мутеу’атир. А пък самия ет-Табери ﷺ казва: “Който каже: Не зачитам ебу Бекр и ‘Умер за свои имами – вземзедието му е да бъде убит!” Проверете сами в “ен-Нубеля” [14/267] и “Лисян ел-Мизян” [5/7190].

Й) И [от причините за дискредитиране е] придържането и подкрепянето на ‘Али ﷺ и неговите подаръжници, та дори и това да е човек от сахаба.

Например ебу ет-Туфейл ‘Амир ибн Уасиле ел-Лейси رحمته, от сподвижниците умрели последни и от онези, които предпочитаха ‘Али رحمته пред всички останали. И той има многобройни прекрасни постъпки спрямо ‘Али и Ал ел-Бейт رحمته, и по тази причина бе обявен за ши’ит, в лошия смисъл на думата, на човек на нововъведенията в религията [бид’ат].

И противно на всякаква логика ибн ‘Ид го споменава в “ел-Кямиль фи ед-Ду’афа’ ер-Рижалъ” [5/1741], макар да знае, че той е сахаби [а общоприето правило при учените по хадис е че всеки сахаби без изключение е надежден разказвач]. И пренася от ‘Али ибн ел-Медийн следните думи: “Чух Жерир ибн ‘Абдулхамид на когото бе казано: “Муғира отхвърля преданията от ебу ет-Туфейл.” А той отговори: “Да!””

Казвам: Муғира [и Алдӓх знае най-добре] е ибн Миқсем, в който имаше на̀сибизъм. А такива като него избягват каквито и да било предания от другарите на ‘Али, Алдӓх да озари лицето му, та дори и да са от сахаба, Алдӓх да е доволен от всички тях. При това положение дискредитиран е онзи, който отхвърля тези предания [от ‘Али رحمته и неговите другари], а не който ги разказва.

После казва ибн ‘Ади: “Хаӯариж го порицаваха [т.е. ‘Амир ибн Уасиле رحمته] и не го одобряваха, заради това, че бе привързан към ‘Али ибн еби Тӓлиб и че говореше за неговото превъзходство и за превъзходството на неговия род.”

Казвам: Всичко това не са каквито и да било причини за подозрение, освен при онези, у които има подозрение относно собствената им религия.

И така изпълнихме десет прекрасни примера, за да изясним този въпрос, без да сме обхванали всичко свързано по него и в същото време без да сме били прекалено кратки и неизчерпателни.

Бележки:

[1] Думите, които започват от мястото на тази бележка, чак до края на настоящата статията се намират в гореупоменатата книга [“ель-Иттиџахāt ель-Хадїсийе фї Қарн ер-Роб̄биа‘ ‘Ашер” “Направления в науката хадїс през четиринадесети век”] и завършват на 16-ти ред от нейната 591 стр. Те също са част от предговора към книгата “ель-Ихтифāl би Меа‘рифe ер-Рууāt ес-Сїқот Еллезїне Лейсӯ фї Техзїб ель-Кемāl” [1/88], където бяха възпрепятствани от публикуване.

[2] Повече примери за такива хора, като гореупоменатите [които предпочитат ‘Али عليه السلام пред всички останали сахāба] ще намерите в “Г̄д̄йе ет-Тebжїль ўе Терк ель-Қат‘а би ет-Тeфд̄йїль”.

[3] Та дори и посвещава [т.е. ель-Хаким в “ель-Мустедрак] отделна глава на Муғїра ибн ель-Шуа‘бе в раздел “ель-Меняқиб” [3/447].

[4] Според мен правилното е, че много от хората имат наследен страх от имамите на А̄ль ель-Бейт عليه السلام. И който си позволи да излезе от обичайните рамки – а те са обич към тях само на думи – и си позволи да спомене техните достойнства, и да ги постави по-високо от другите, и да разпространи тяхната наука, и тяхната автентична история, такъв човек влиза в противоречие със статуквото и излиза от вече установения стереотип. И по тази причина го връхлитат много беди.

[5] За още примери в това отношение вижте “ер-Рууāt ес-Сїқот” на ез-Зехебї [30], където той говори за още много разказвачи, които не би трябвало да бъдат отхвърляни.